

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ лісового і садово-паркового господарства
«10» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЛАНДШАФТНА АРХІТЕКТУРА

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність: 206 – Садово-паркове господарство
Освітня програма Садово-паркове господарство
ННІ лісового і садово-паркового господарства
Розробник: доцент, кандидат біологічних наук, доцент Ірина СИДОРЕНКО

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Ландшафтна архітектура»

Дисципліна «Ландшафтна архітектура» належить до блоку обов'язкових дисциплін освітнього ступеня бакалавр спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». У межах дисципліни вивчаються історичні, природні та соціальні аспекти формування садово-паркових об'єктів. Наводиться історичний огляд розвитку садово-паркових стилів та їх вплив на сучасні тенденції розвитку ландшафтної архітектури. Проводиться аналіз основних композиційних прийомів, що застосовуються у проектуванні. Розглядається роль природних і штучних компонентів у побудові садово-паркових композицій, а також застосування елементів, що формують функціональні та стильові ознаки садово-паркового середовища.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»	
Освітня програма	«Садово-паркове господарство»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	210	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект	Проектні пропозиції щодо створення паркової території	
Форма контролю	залік, екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної форми здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	денна форма навчання с. т.
Рік підготовки	3-4	1-2
Семестр	5-6	2-4
Лекційні заняття	60 год.	60 год.
Практичні, семінарські заняття	- год.	- год.
Лабораторні заняття	60 год.	60 год.
Самостійна робота	90 год.	90 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	4 год.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета курсу полягає у підготовці здобувачів вищої освіти до творчого переосмислення проектування ландшафтних об'єктів в різні історичні часи з метою подальшого використання набутих знань при проектуванні сучасних садово-паркових об'єктів різного функціонального призначення з врахуванням містобудівельних та ландшафтних особливостей територій відведених під проектування.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

ФК3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

ФК14. Здатність аналізувати сприйняття об'єкту в природному тривимірному просторі, розвивати просторову уяву, творче конструктивне мислення на основі базових знань з образотворчого мистецтва, основ композиції, скетчингу, комп'ютерного проектування та графіки у розробці концепції та проектуванні ландшафтних об'єктів.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

ПРН4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН13. Результативно працювати у колективі.

ПРН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН17. Оцінювати потенціал і виявляти перспективи подальшого розвитку ландшафтних об'єктів, моделювати та візуалізувати ландшафтний простір на основі законів композиції із використанням ландшафтної графіки та сучасних спеціалізованих комп'ютерних програм.

2.Програма та структура навчальної дисципліни

- повного терміну денної форми навчання;
- скороченого терміну денної форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							денна форма скор.т.н.					
	тиж ні	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
			лек	п	лаб	інд	с.р.		лек	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва стародавнього світу													
Тема 1.1. Ландшафтна архітектура: термін, задачі, соціальне значення. Історія і особливості формування Єгипетських садів.	1-2	9	4	2			3	9	4	2			3
Тема 1.2.Історія садово-паркового та ландшафтного мистецтва Ближнього Сходу.	3	8	4	1			3	8	4	1			3
Тема 1.3.Садово- паркове мистецтво Стародавньої Греції.	4	6	2	1			3	6	2	1			3
Тема1.4.Садово- паркове мистецтво Стародавнього Риму.	5	7	2	1			4	7	2	1			4

Тема 1.5.Сади та парки Китаю.	6	7	2	1			4	7	2	1			4
Тема 1.6.Сади Японії, їх типи та основні риси.	7	7	2	1			4	7	2	1			4
Разом за змістовим модулем 1		44	16	7			21	44	16	7			21
Модуль 2. Історичний огляд розвитку садово-паркових стилів													
Тема 2.1.Сади та парки епохи Середньовіччя.	8	6	2	1			3	6	2	1			3
Тема 2.2. Сади епохи Відродження в Італії та інших країнах Європи.	9	7	2	1			4	7	2	1			4
Тема 2.3. Садово- паркове мистецтво Франції XVI-XVII ст. Творчість Андре Ленотра.	10	7	2	1			4	7	2	1			4
Тема 2.4. Особливості пейзажних парків Англії та країн західної Європи.	11	7	2	1			4	7	2	1			4
Тема 2.5. Романтичні парки Парки України.	12	7	2	2			3	7	2	2			3
Тема 2.6. Еклектизм модернізм в садово-арковому будівництві Європи XIX-XX ст.	13	6	2	1			3	6	2	1			3
Тема 2.7. Модернізм в садово-арковому будівництві Європи.	14-15	7	2	1			3	7	2	1			3
Разом за змістовим модулем 2		46	14	8			24	46	14	8			24
Усього годин за 5 сем.		90	30	15			45	90	30	15			45

Модуль 3. Соціально-містобудівельні і функціональні передумови композиції садово-паркових об'єктів.													
Тема 3.1. Типологія ландшафтних територій.	1	8	3	2			3	8	3	2			3
Тема 3.2. Аналіз містобудівельної ситуації та передпроектний аналіз паркової території.	2	7	2	2			3	7	2	2			3
Тема 3.3. Типи функціонального зонування паркових територій.	3-4	9	4	2			3	9	4	2			3
Тема 3.4. Сценарій та система формування паркового простору.	5	9	4	2			3	9	4	2			3
Тема 3.5. Особливості зорового сприйняття на території ландшафтних об'єктів.	6	9	4	2			3	9	4	2			3
Тема 3.6. Формування системи видового розкриття.	7	10	2	2			4	10	2	4			4
Тема 3.7. Малі архітектурні форми в садово-парковій композиції	8	10	4	2			4	10	4	2			4
Разом за змістовим модулем 3		62	23	14			23	62	23	16			23
Модуль 4. Природні та штучні компоненти в побудові садово-паркової композиції.													
Тема 4.1. Композиція паркових територій в умовах складного рельєфу	9	10	4	2			4	10	4	2			4

Тема 4.2. Композиція паркових територій в умовах рівнинного рельєфу	10	10	4	2			4	10	4	2			4
Тема 4.3. Водні устрої з динамічними формами води в формуванні композиції ландшафтних об'єктів.	11	10	4	2			4	10	4	2			4
Тема 4.4. Водойми та водні устрої з використанням статичних властивостей води в формуванні паркових композицій.	12	10	4	2			4	10	4	2			4
Тема 4.5. Композиція насаджень паркових територій та особливості підбору асортименту рослин.	13- 14	12	4	4			4	12	4	4			4
Тема 4.6. Колорит у садово- парковій композиції	15	6	2	2			2	6	2	2			2
Разом за змістовим модулем 4		58	22	14			22	58	22	14			22
Усього годин за 6 сем.		120	45	30			45	120	45		30		45
Курсовий проект з «Ландшафтної архітектури»			-	-		30	-		-	-	-	30	-
Усього годин		210	60	60			90	210	60		60		90

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ландшафтна архітектура: термін, задачі, соціальне значення. Історія і особливості формування Єгипетських садів.	4
2	Історія садово-паркового та ландшафтного мистецтва Близького Сходу.	4
3	Садово-паркове мистецтво Стародавньої Греції.	2
4	Садово- паркове мистецтво Стародавнього Риму.	2
5	Сади та парки Китаю.	2
6	Сади Японії, їх типи та основні риси.	2
7	Сади та парки епохи Середньовіччя.	2
8	Сади епохи Відродження в Італії та інших країнах Європи.	2
9	Садово- паркове мистецтво Франції XVI-XVII ст. Творчість Андре Ленотра.	2
10	Особливості пейзажних парків Англії та країн західної Європи.	2
11	Романтичні парки Парки України.	2
12	Еклектизм модернізм в садово-арковому будівництві Європи XIX-XX ст.	2
13	Модернізм в садово-арковому будівництві Європи.	2
14	Типологія ландшафтних територій.	3
15	Аналіз містобудівельної ситуації та передпроектний аналіз паркової території.	2
16	функціонального зонування паркових територій.	4
17	Сценарій та система формування паркового простору.	4
18	Особливості зорового сприйняття на території ландшафтних об'єктів.	4
19	Формування системи видового розкриття.	2
20	Малі архітектурні форми в садово-парковій композиції	4
21	Композиція паркових територій в умовах складного рельєфу	4
22	Композиція паркових територій в умовах рівнинного рельєфу	4
23	Водні устрої з динамічними формами води в формуванні композиції ландшафтних об'єктів.	4
24	Водойми та водні устрої з використанням статичних властивостей води в формуванні паркових композицій.	4
25	Композиція насаджень паркових територій та особливості підбору асортименту рослин.	4
26	Колорит у садово-парковій композиції	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми (денна форма навчання)	Кількість годин
Модуль 1. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва стародавнього світу		
1	Практична робота 1.1. Вивчення історичних садів Стародавнього Єгипту	1
2	Практична робота 1.2. Сади країн Близького Сходу (Асирія, Вавилон, Персія) та Індії	2
3	Практична робота 1.3. Садово-паркове мистецтво Стародавніх Греції та Риму.	2
4	Практична робота 1.4. Сади і парки Древнього Китаю та Японії	2
Модуль 2. Історичний огляд розвитку садово-паркових стилів		
7	Практична робота №2.1. Сади і парки епохи Середньовіччя та Відродження	2
8	Практична робота №2.2. Сади і парки епохи Бароко та Романтизму	2
9	Практична робота №2.3. Сади і парки епохи Еклектизму та Модернізму	2
10	Практична робота №2.4. Сади і парки України	2
Модуль 3. Соціально-містобудівельні і функціональні передумови композиції садово-паркових об'єктів.		
14	Практична робота 3.1. Особливості та основні принципи проектування паркових територій різного функціонального призначення	2
15	Практична а робота 3.2. Розробка ситуаційного плану паркової території.	4
16	Практична робота 3.3. Розробка план-схеми зонування паркової території	4
17	Практична робота 3.4. Організація планувальної та об'ємно-просторової системи паркової території	4
Модуль 4. Природні та штучні компоненти в побудові садово-паркової композиції		
18	Практична робота 4.1. Організація головного входу паркової території	4
19	Практична робота 4.2. Організація центральної зони паркової території	4
20	Практична робота 4.3. Організація прогулянкової зони паркової території.	4

21	Практична робота 4.4. Організація зони індивідуального відпочинку (камерного середовища) паркової території	4
----	---	---

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розробка концептуальної ідеї моделі історичного парку	22
2	Створення моделі історичного парку	23
3	Аналіз особливостей і принципів проектування паркових територій різного функціонального призначення	11
4	Проведення пердпроектного аналізу території об'єкту проектування.	11
5	Обґрунтування проєктних рішень щодо планувальної організації та функціональності окремих зон паркової території	11
	Обґрунтування проєктних рішень щодо з підбору асортименту рослин для різних типів насаджень паркової території	12

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних, графічних робіт, проєктів;

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- композиційно-пошуковий метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод графічного моделювання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Семестр 5

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва стародавнього світу		
Практична робота 1.1.	ПРН 8, 9,11,14. Знати задачі дисципліни в контексті проблем проектування ландшафтних об'єктів. Розуміти проблеми ландшафтно-архітектури. Знати історію садово-паркового мистецтва стародавнього світу. Вміти аналізувати елементи й композиційні прийоми, що застосовувались в композиції садово-паркових історичних об'єктів. Застосовувати вивчені прийоми і засоби в проектуванні сучасних об'єктів.	12
Практична робота 1.2.		12
Практична робота 1.3.		12
Практична робота 1.4.		12
Самостійна робота 1.		22
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Історичний огляд розвитку садово-паркових стилів		
Практична робота 2.1.	ПРН 8, 9,11,14. Знати історію розвитку садово-паркових стилів. Вміти аналізувати елементи й композиційні прийоми, що застосовувались в композиції садово-паркових історичних об'єктів. Застосовувати вивчені прийоми і засоби в проектуванні сучасних об'єктів. Вміти моделювати планувальну і об'ємно-просторову ландшафтних об'єктів на основі історично сформованих елементів та прийомів.	12
Практична робота 2.2.		12
Практична робота 2.3.		12
Практична робота 2.4.		12
Самостійна робота 2.		22
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)	-	100

Семестр 6

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 3. Соціально-містобудівельні і функціональні передумови композиції садово-паркових об'єктів. Основи побудови садово-паркової композиції		
Практична робота 3.1.	ПРН 8, 9,11,14. Для створення композиції ландшафтних об'єктів: розуміти сутність та значення використання законів композиції; уміти використовувати засоби композиції, проводити аналіз на основі основних властивостей композиції; застосовувати закони і властивості композиції при проектуванні ландшафтних територій; знати основні засоби гармонізації композиції; застосовувати ритм, тотожність композиції у формуванні образу ландшафту.	10
Практична робота 3.2.		10
Практична робота 3.3.		15
Практична робота 3.4.		15
Самостійна робота 1		10
Самостійна робота 2		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 3		100

Модуль 4. Природні та штучні компоненти в побудові садово-паркової композиції		
Практична робота 4.1.	ПРН 8, 9,11,14. Для гармонізації ландшафтних композицій: знати особливості побудови просторової композиції; вміти проводити аналіз існуючих ландшафтних територій та створювати нові композиції на основі пропорційних закономірностей; знати основні види композиції та вміти проводити об'ємно-просторову організацію територій. Знати послідовність композиційного аналізу та застосовувати його при оцінюванні естетичних якостей ландшафту.	14
Практична робота 4.2.		14
Практична робота 4.3.		14
Практична робота 4.4.		14
Самостійна робота 3.		7
Самостійна робота 4.		7
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 4		100
Навчальна робота	(M1 + M2)/2*0,7 ≤ 70	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	
Курсовий проект	ПРН 8, 9,11,14. Вміти розробляти проектні пропозиції для ландшафтно-планувальної організації територій різного функціонального призначення	100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. ЕНК навчальної дисципліни (Ландшафтна архітектура)
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2451>;
2. Сидоренко І.О. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Ландшафтна архітектура» для студентів ОС бакалавр денної форми навчання спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». К.: ВЦ «Наукова столиця», 2022. 82 с.;

3. Сидоренко І.О., Міндер В.В. Методичні рекомендації до виконання курсового проекту з дисципліни «Ландшафтна архітектура» для студентів ОС Бакалавр спеціальності 206 Садово-паркове господарство.: ВЦ «Наукова столиця», 2021. 66 с.

10.Рекомендовані джерела інформації

1. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Київ: Науковий світ, 2001. 299 с.
2. Жирнов А.Д. Ландшафтна архітектура. Генеза та розвій форм садово-паркового мистецтва. К.: ДАКККиМ, 2001. 142 с.
3. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура. Підручник. Львів, «Новий Світ – 2000», 2017. 521 с.
4. Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури. Підручник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2021. 702 с.
5. Starke B. W., Simonds J. O. Landscape architecture. New York: McGraw-Hill Education. 2013. 409 p.
6. Сидоренко І. О., Міндер В. В. Методика добору деревних рослин для формування паркових насаджень в умовах складного рельєфу: [науково-методичні рекомендації]. К., 2017. 53 с.
7. Сидоренко І. О., Міндер В. В. Моделювання обрисів ландшафту складного рельєфу (на прикладі м. Києва): [науково-методичні рекомендації]. К., 2017. 68 с.
8. Boults E., Sullivan C. Illustrated history of landscape design. John Wiley & Sons, Inc. 2010. 267 p.